

zaaknummer 2013 W 1035 (2)

9 december 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester van het Bisdom 's-Hertogenbosch.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 31 juli 2014. Op 1 oktober 2014 is een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Bisschop van 's-Hertogenbosch.

Op 26 november 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met haar partner de heer [naam] en haar vertrouwenspersoon mw. [naam]. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Geraads voornoemd.

Namens het Bisdom is verschenen [naam], kanselier van het Bisdom 's-Hertogenbosch.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klaagster verbleef van haar 6^e tot haar 12 jaar in het pensionaat [naam] in [plaats]. Haar ouders hadden een druk bedrijf en eens in de drie weken mocht klaagster een kort weekend naar huis. Klaagster is in het internaat door nonnen mishandeld en geestelijk geïntimideerd en vernederd. (Hiervoor is zij inmiddels bij de commissie Hulp, erkenning en genoegdoening (Cie Heg) geweest en heeft zij een genoegdoening van € 3.000,- ontvangen). Ook werd zij in haar schaamstreek gewassen en aangeraakt op een leeftijd dat zij heel goed in staat was zichzelf te wassen. Klaagster kan zich van hen geen namen herinneren.

Klaagster kan zich nog goed herinneren dat zij veelvuldig bij de rector van het internaat op zijn kamer kwam. Dit gebeurde tegen het einde van haar verblijf in [pensionaat]. Wanneer zij bij de rector op zijn kamer was, moest zij van hem op zijn bed op en neer springen. Door het springen ging haar blouse uit haar rok. De rector deed dan weer de blouse in haar rok, waarbij hij met zijn handen onder de rok van klaagster kwam. Hij raakte dan de bovenbenen en de

schaamstreek van klaagster aan, over de onderbroek maar ook erin. Dat gebeurde enkele tientallen keren achtereen. Zij weet nog dat zij daar een naar en dubbel gevoel bij kreeg als de rector haar op die manier aanraakte. Achteraf probeerde hij een band met klaagster op te bouwen voor zijn eigen gerief. Klaagster weet ook dat haar schoolresultaten in die periode achteruit gingen. Het misbruik is gestopt toen klaagster op haar 12^e is vertrokken van [pensionaat]. Daarna is zij geplaatst op het internaat [naam] in [plaats].

2.3. Door het verblijf in [pensionaat], geestelijke en lichamelijke mishandelingen en het misbruik is klaagster in haar jeugd zwaar belast. Zij had een moeizame, weinig veilige relatie met haar ouders. Ze zag ze weinig en kon niets met hen bespreken. Met haar broer heeft ze weinig tot geen contact. Hij zat ook op een internaat en waarschijnlijk zijn ze in die tijd al uit elkaar gegroeid. Klaagster heeft diverse relaties gehad die telkens fout liepen omdat het te dicht bij kwam. Nadat ze als jongvolwassene een lange relatie had beëindigd, kreeg ze het heel moeilijk. De pastor van het ziekenhuis waar ze destijds werkte zou gesprekken met haar voeren maar dit mondde uit in seksueel misbruik (zie klachtnummer 2013W1035 (1)). Dit heeft haar klachten verergerd. In 1987 is zij in een zware depressie terechtgekomen.

Klaagster vertrouwt geen mensen meer, ze is moeilijk of niet benaderbaar. Zij kan niet tegen aanrakingen en heeft door de jaren heen dwangmatige angsten ontwikkeld en een bovenmatige behoefte aan controle. Daarnaast heeft zij allerlei fysieke klachten, waarvan haar artsen vermoeden dat daaraan trauma's ten grondslag liggen. Haar cardioloog heeft haar verwezen naar een psycholoog, aan wie zij niets heeft verteld over haar verleden. Ook haar huisarts heeft weleens gevraagd wat haar dwars zat en uitgesproken dat zij in het verleden iets ernstigs heeft meegemaakt. Zij heeft er echter nooit met haar huisarts over kunnen spreken. Hij heeft recent kennis genomen van het verslag dat door mw. Dillen was opgesteld van hetgeen klaagster haar had toevertrouwd en 'hoorde het kwartje vallen', aldus klaagster. Sinds 12 jaar heeft zij een relatie met haar huidige partner met wie zij in een broer/zus relatie leeft.

Klaagster is vijandig, boos en gefrustreerd richting kerk en het geloof. Zij voelt pijn, onmacht en woede jegens degenen die haar dit hebben aangedaan.

2.4. Klaagster hoopt haar woede tegen de Kerk en het Katholicisme aan te pakken met het indienen van een klacht. Zij wil en kan nu voor zichzelf opkomen. Zij hoopt op erkenning en te zijner tijd een passende financiële compensatie.

3. Het verweer en de reactie (zakelijk weergegeven)

3.1. De Bisschop heeft in zijn reactie gesteld dat naar vermogen onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Aangeklaagde is op [datum] gewijd tot priester van het Bisdom 's-Hertogenbosch. Naast zijn functie als aalmoezenier voor het bedrijfsapostolaat was hij vanaf [datum] tevens rector van het zusterhuis te [plaats], waaronder ook het pensionaat [pensionaat] viel. Hij is op [datum] te [plaats] overleden.

Onderzoek in de archieven heeft geen informatie over seksueel misbruik door aangeklaagde opgeleverd. In de rapportage van de commissie Deetman komt aangeklaagde niet voor. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik. Hij kan het misbruik bevestigen noch ontkennen, waarmee hij nadrukkelijk niet het voorval wil bagatelliseren. Indien de klachtencommissie tot het oordeel komt dat een spijtbetuiging van zijn kant kan bijdragen aan de verwerking van het hetgeen gebeurd is, is hij daartoe, ook in een gesprek, gaarne bereid.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfenvijftig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Voor de Klachtencommissie is aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. Klaagster moest vanaf augustus 1961 gedurende ongeveer 1 jaar, met een frequentie van 1x per twee weken op de kamer van de rector op zijn bed op en neer springen, waarbij hij steeds opnieuw, enkele tientallen keren per keer, de blouse van klaagster in haar rokje stopte en daarbij met zijn handen onder haar rok kwam en haar dijbenen en schaamstreek, over en in haar onderbroek, aanraakte.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt haar verklaring ondersteund door de schriftelijke verklaring van haar partner dat zij in 2000 in detail aan hem verteld heeft over het misbruik door aangeklaagde, waarbij hij beschrijft dat klaagster destijds het gevoel had dat ze moest overgeven toen ze hem dit vertelde. Voorts blijkt uit de schriftelijke verklaring van mw. [naam], een ex-collega, dat klaagster haar in 1983 ook in detail heeft verteld over het misbruik door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor klaagster iemand in wie zij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klaagster is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klaagster zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van 's-Hertogenbosch de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 9 december 2014 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en drs. A.A.M. Oostveen, leden,

bijgestaan door drs. M.G.M. van Rijnstra, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.